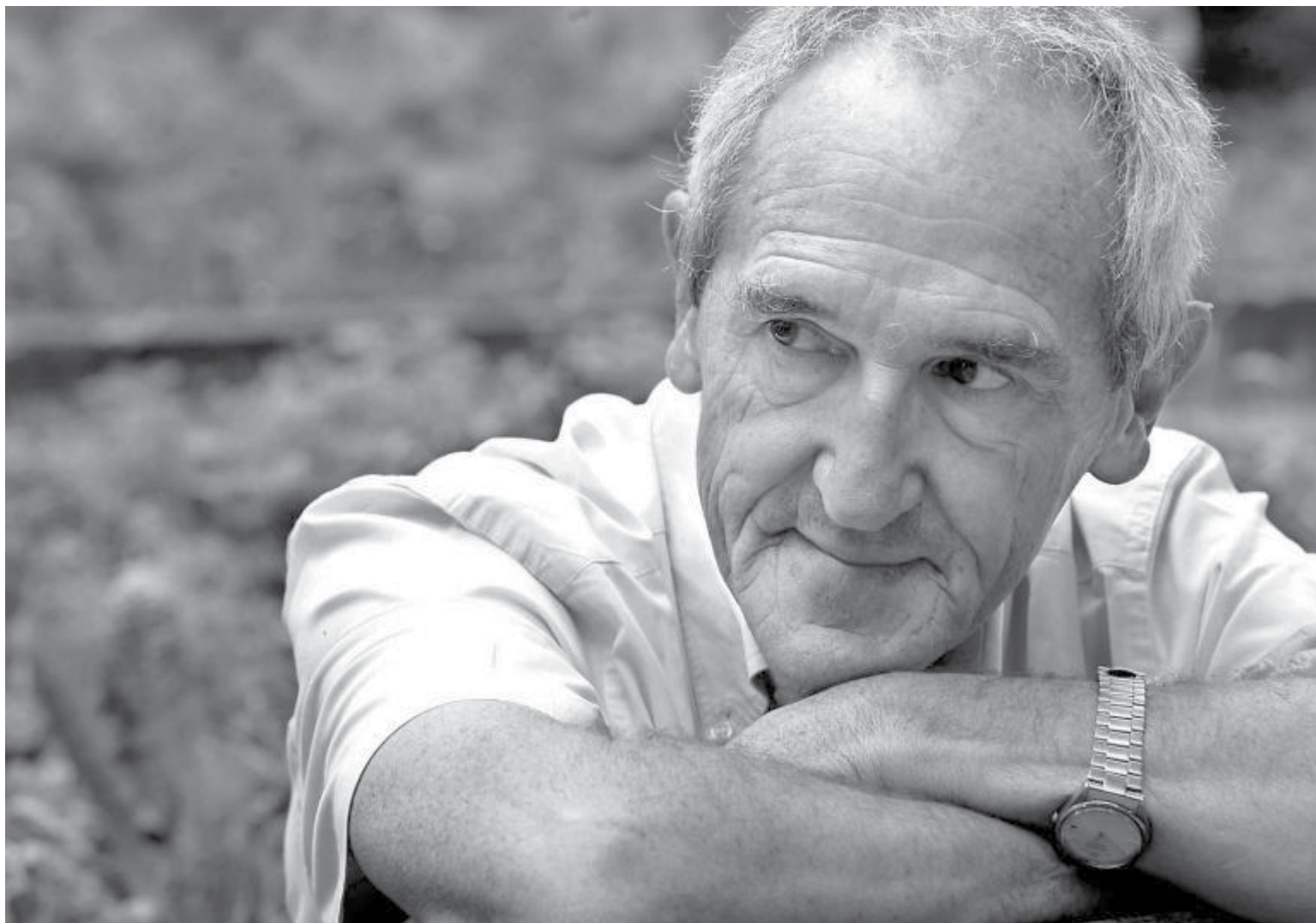

Cooperar per aprendre

El Centre d'Iniciatives Solidàries, un model autònom a Etiòpia

L'Àngel Olaran parla lentament. Sap que la vida és curta, però els canvis i les millores sovint volen temps. Els canvis no s'aconsegueixen a contrarellotge. Ho ha après durant més de dues dècades de treball al nord d'Etiòpia, en una de les ciutats més àrides del país, Wukro, on intenta fondre's amb la terra que l'acull per guanyar el combat per la vida de més de 2.400 nens orfes.

És un testimoni, però no pas passiu, de la injustícia d'un sistema econòmic que castiga massa sovint i paradoxalment, aquells que teòricament en viuen al marge.

Aquest lluitador incansable, fill d'Hernani (Guipúscoa), ha treballat durant 20 anys a Tanzània i en fa 19 que és a Etiòpia. Allà ha creat St. Mary's, un centre des del qual dona suport a persones ancianes i discapacitades, mares indigents, orfes, víctimes de la sida i col·lectius en situació d'extrema pobresa.

La seva feina no deixa indiferent tots aquells que visiten Wukro, localitat del país Tigray, al nord d'Etiòpia. "La majoria dels qui han passat per aquí mantenen alguna correspondència amb nosaltres" li agrada comentar.

La seva hospitalitat és per definició seductora, com la seva tasca i el perfil del mateix personatge.

Aquest és el cas de l'Àngel Pujol, empresari de Mollerussa (Lleida) que el 2005 va viatjar a Wukro per acompanyar l'oftalmòleg Rafael Ferreruela. La seductora figura de mossèn Ollaran, la gent amb la qual treballa i per a la qual

treballa, el captivaren tant que en tornar d'Etiòpia va decidir posar en marxa una organització per donar suport als projectes que acabava de conèixer.

El Centre d'Iniciatives Solidàries, un model autònom

Integrada inicialment en una altra plataforma, aquesta entitat neix oficialment el maig de 2009, quan es crea el Centre d'Iniciatives Solidàries (CIS), situat a la capital del Pla d'Urgell. L'organització pren la forma de fundació privada i aposta, des dels seus inicis, per un model de finançament autònom, que no depengui exclusivament de les donacions externes i la cooperació internacional.

Al contrari, la major part dels fons que es destinen a Etiòpia provenen de la empresa Prefabricats Pujol, vinculada al mateix fundador de l'entitat.

Tot i constituir la principal font de finançament, la labor del CIS no podria dur-se a terme sense la participació de la societat civil, sobre-

tot de les comarques lleidatanes. En aquest sentit, és fonamental el paper dels aproximadament 700 socis que integren el col·lectiu i que aporten quantitats que oscil·len des d'un fins a cent euros al mes.

Un altre dels eixos del seu finançament són les donacions d'empreses i particulars. L'aposta per l'educació i la salut que caracteritza la tasca de l'Àngel Ollaran a Wukro ha permès aconseguir el suport de diferents sectors, des de la construcció fins al tecnològic passant per alguna entitat financera.

Això, juntament amb l'organització d'actes solidaris, permet que el CIS no depengui del finançament públic, que és complementari.

Trencar el model assistencialista

L'aposta per l'autosuficiència no caracteritza tan sols el finançament del CIS, sinó també totes les seves accions a Etiòpia. Els seus membres són conscients que l'assistencialisme no és la millor fórmula per construir un futur en els països del Sud.

Potser la gràcia de tot plegat és que en un sentit o altre tots hi aprenem i hi guanyem

“Existeixen dos models, un que consisteix a dur coses allà i l'altre que és formar la gent perquè l'endemà tinguin els instruments per sortir endavant, bo i integrant aquests instruments en el seu univers cultural”, senyala Isabel Montserrat, patrona de la Fundació. Els objectius del CIS tenen a veure amb aquesta filosofia. És per això que l'educació i el desenvolupament rural han estat dos dels pilars dels projectes que s'han dut a terme fins ara.

En educació el panorama és més aviat desolador. Un 26% dels nens de Wukro entre 7 i 14 anys no estan escolaritzats, un percentatge que augmenta al 77% en el cas dels joves entre 15 i 18 anys. Sense una especialització, molts infants es veuen obligats a treballar en condicions duríssimes o a fer de captaires.

La situació no és millor pel que fa als cultius. Wukro viu entre l'amenaça constant de la sequera i també de les precipitacions, ja poca pluja que cau arriba sempre en forma de torrencs i falten mitjans per emmagatzemar-la. “Si fóssim capaços d'acumular-la podríem millorar una mica la terra i garantir la seguretat alimentària dels nens”, admet Àngel Olan. Fins ara els projectes del CIS han anat destinats a pal·liar aquestes problemàtiques. S'ha finançat l'escola de St. Mary's, on estudien 2.400 nens orfes i s'han construït pous a les ciutats d'Adigrat i Mekelle, situades també a la regió del Tigray.

A més, s'ha edificat un embassament contenidor que permet garantir l'aigua de boca i de regadiu. Els problemes estructurals de la regió, no obstant això, requereixen d'accions de major calibre. I és en aquest sentit que aniran dirigides les pròximes accions de l'entitat.

A més, s'ha edificat un embassament contenidor que permet garantir l'aigua de boca i de regadiu. Els problemes estructurals de la regió, no obstant això, requereixen d'accions de major calibre. I és en aquest sentit que aniran dirigides les pròximes accions de l'entitat.

Fomentar l'educació i el desenvolupament rural

El projecte principal del CIS a Etiòpia té un nom concret: Melaku Center, a Mekelle, la capital del Tigray. I una missió ben definida: ensenyar als joves la forma d'invertir en el futur del país. Aquest és el lema sota el qual funcionarà una escola de formació professional amb

capacitat per 1.200 joves que oferirà la possibilitat d'especialitzar-se en matèries tan diverses com fusteria, construcció, mecànica, agrícola, electricitat, etc., fins a 16 oficis.

“Es tracta d'una iniciativa innovadora perquè funcionarà de manera integral”, explica Antonio Reig, patró de la Fundació, que agrega el següent: “Fins ara el model existent s'ha basat a construir infraestructures simplement, però no s'aportava capital humà”. Amb el Melaku Center es vol solucionar aquest problema formant professors d'Etiòpia en diferents centres de Catalunya i, a l'inversa, enviant professors del país a ensenyar allà.

Paral·lelament, s'han dissenyat ja les bases per dur a terme un projecte agrícola que té dos objectius definits. En primer lloc, formar joves en edats entre 17 i 20 anys perquè aprenguin tècniques de cultiu i ramaderia. I en segon lloc, convertir el nou centre en una finca de referència sobre noves tècniques de cultiu.

“Es tracta d'un projecte ambiciós” revela Reig, que explica que s'ha subscrit un conveni amb l'Institut d'Investigació de la Generalitat de Catalunya (IRTA), per investigar noves varietats de cultius a la zona. Es preveu, també, que a les noves instal·lacions es pugui tractar material genètic per potenciar les plantes autòctones del país. Segurament la transferència tecnològica i de coneixement és una de les eines més efectives de la cooperació al desenvolupament en les relacions Nord-Sud.

Mentrestant l'Àngel Olan segueix treballant amb la gent del Tigray. Ell té clar que vol contribuir a canviar, per millorar, les condicions de vida. Qui aprendrà més de qui? Potser la gràcia de tot plegat és que en un sentit o altre tots hi aprenem i hi guanyem.

Àngels Masó
periodista

